

Bibliotekos pastatai: žvilgsnis į šaltinius

Apie parodą

Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka 2020 m. mini 70 metų jubiliejų. Nuo 1951 m. biblioteka įsikūrusi pastatų komplekse Vilniaus senamiestyje, Trakų g. 10. Šie pastatai seni ir įdomūs. Jie yra valstybės saugomi. Pastaraisiais metais restauruotos patalpos kelia susidomėjimą ir nuostabą.

Šioje parodoje stengiamasi apžvelgti svarbesnius šaltinius, kuriuose minima dabartinės Trakų g. 10 valda (posesija 394) ir pastatai. Tai Kultūros vertybių registras, žemėlapiai, archyviniai dokumentai, taip pat – spaudiniai (knygos, straipsniai), kraštotyros darbai.

Parodoje panaudotos dokumentų nuotraukos, iliustracijos iš leidinių **ir bibliotekos fotoarchyvo**.

Bibliotekos laiptinėje. 2020. Nuotrauka Tatjanos Grigorčenkienės

Trumpa pastatų Vilniuje, Trakų g. 10, istorija

Trakų gatvė, kurioje stovi bibliotekos rūmai, buvo užstatyta ir apgyvendinta jau XVI a., bet duomenų apie gatvėje tada **buvusius** namus neišliko. Pirmą kartą 394 posesijos (valdos) pastatas paminėtas 1609 m. pirkimo akte. 1636 m. sudarytame Vilniaus miesto namų ir jų savininkų sąrašė nurodyta, kad sklypas ir statiniai priklausė, **atrodo**, keturiems savininkams. 1655 m. namas galimai nukentėjo nuo maskviečių sukkelto gaisro. Iki XVIII a. vidurio šioje posesijoje stovėjo trys nedideli namai galais į Trakų gatvę. Jų savininkai dažnai keitėsi. 1748 m. namas nukentėjo nuo gaisro. 1779 m. pranciškonai pardavė valdą Lietuvos kariuomenės generolui Jeronimui Zenkovičiui, kurio rūpesčiu namai buvo rekonstruoti į rūmus, kiemo gale pastatytos arklidės, suformuotas trijų aukštų kairysis fligelis. Tuo metu buvo įrengta nemažai nuomojamų butų. Šiuo laikotarpiu buvo užbaigtas posesijos užstatymas. 1792 m. rūmai atiteko J. Zenkovičiaus broliui – Vilniaus kapitulos kanauninkui Ignui Zenkovčiui. Perdavimo dokumentuose nurodyta, jog rūmai prie Trakų gatvės yra dviejų, o didysis kairysis fligelis – trijų aukštų. 1814 m. rūmai atiteko Lenkijos kariuomenės pulkininkui Janui Zenkovičiui. XIX a. viduryje rūmai atiteko grafams Juozapui ir Sofijai Tiškevičiams. Jų rūpesčiu rūmai buvo rekonstruoti, įrengtas iki šiol išlikęs interjeras su sienų tapyba, puošnia lipdyba, krosnimis. 1923 m. Tiškevičių paveldėtojai pardavė rūmus Vilniaus prekybos bankui, kuriam jie priklausė iki 1940 m. Antrojo pasaulinio karo metu rūmai nenukentėjo. Sovietmečiu Trakų g. 10 pastatuose buvo įrengti butai, veikė **Vilniaus** Stalino rajono namų valdybos kontora bei kelios įstaigos. 1951 m. rūmuose įsikūrė Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka. Išskeldinus gyventojus – bibliotekai priklauso visi šios valdos statiniai. Pastatai rekonstruoti.

Bibliotekos pastatas iš Trakų g. 2020. Nuotrauka Tatjanos Grigorčenkienės

Bibliotekos pastatai iš kiemo pusės. 2020. Nuotrauka Tatjanos Grigorčenkienės

Informacija Kultūros vertybių registre

Bibliotekos pastatai yra įtraukti į Kultūros vertybių registrą.

<https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

Registru centras Trakų g. 10 pastatą įvardija **Sofijos ir Juozapo Tiškevičių rūmais**.

Unikalus objekto kodas 16002.

Šis objektas įregistruotas 2003 05 23.
panaikinti brūkšnius tarp skaičių

Statusas: valstybės saugomas.

Objekto reikšmingumo lygmuo – regioninis.

Sofijos ir Juozapo Tiškevičių rūmai. Aeronuotrauka. 2015-01-01. Nuotrauka iš Kultūros paveldo registro (<https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>)

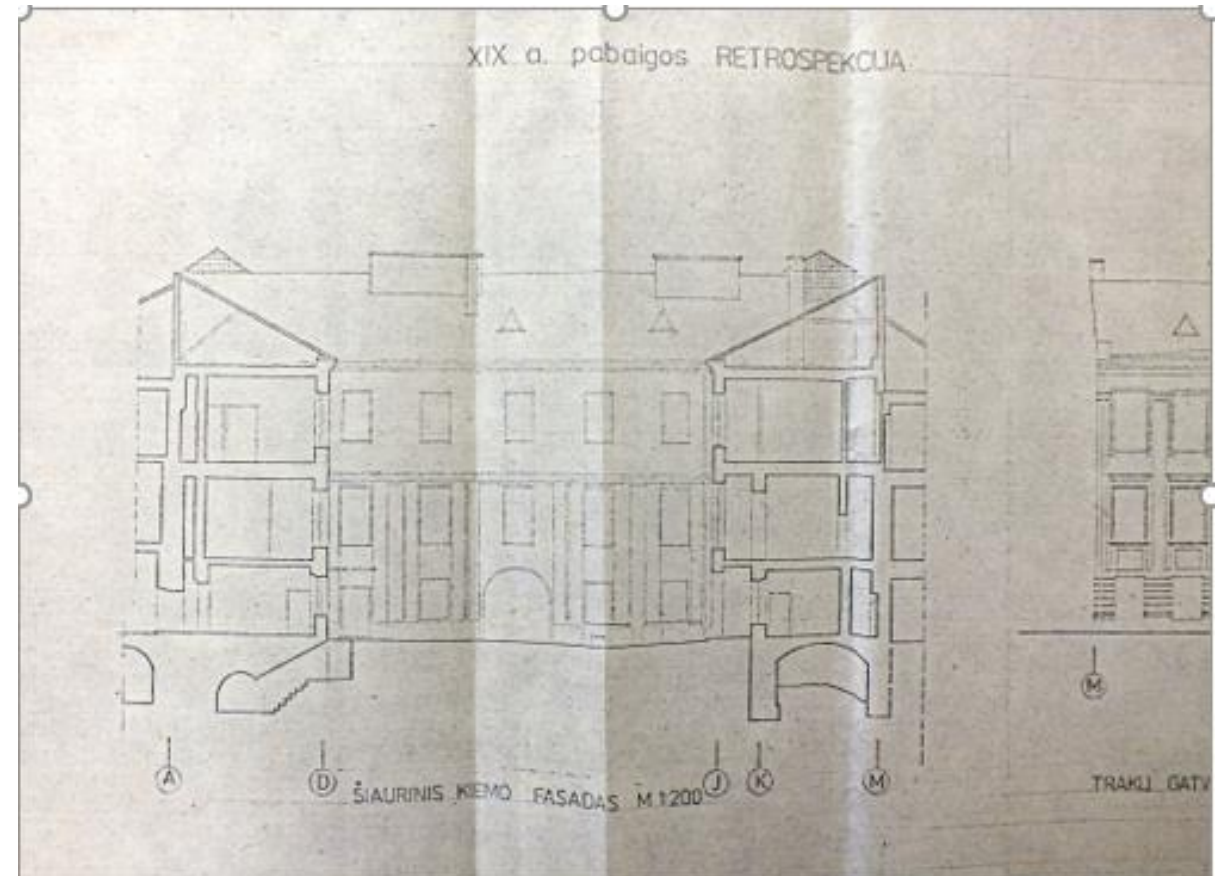

Informacija Kultūros vertybių registre

Registre išsamiai aprašomos vertingosios objekto savybės (archeologinės, architektūrinės, dailės), pateikiama faktų apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius.

Pateikiami įvairūs dokumentai, daug brėžinių, ikonografijos, nurodomi šaltiniai ir medžiagos.

XIX a. pabaigos retrospekcija. Centrinio Trakų g. korpuso Š fasadas, 1990 m. Iš: Bilytė I. Vilniaus viešoji biblioteka, trakų g. 10. I eilės architektūriniai tyrimai. PRPI, Vilnius, 1990, VRVA, f. 498, ap. 38, b.23.123. Iliustracija iš: Kultūros vertybių registro objekto 16002 brėžinys Nr. 17.

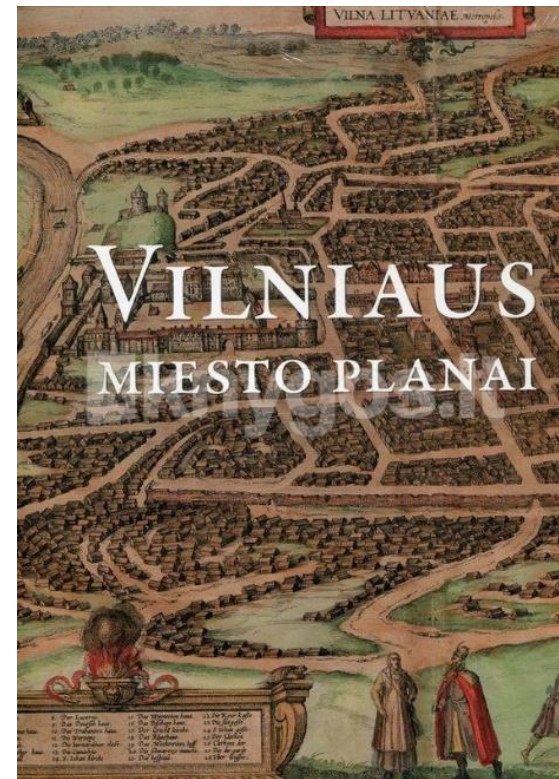

Informacija žemėlapiuose

Vilniaus miesto istorijos tyrimams labai svarbus šaltinis yra kartografija. Ji vizualizuoja miesto raidą, leidžia lokalizuoti objektus. Trakų gatvę, net dabartinę bibliotekos valdą, galime atsekti žemėlapiuose.

2016 m. pasirodė Lietuvos nacionalinio muziejaus parengtas leidinys „Vilniaus miesto planai“. Čia pirmą kartą pateikiami iš įvairių šalių archyvų surinkti 153 skirtingų laikotarpių Vilniaus miesto ir įvairių jo dalių žemėlapiai.

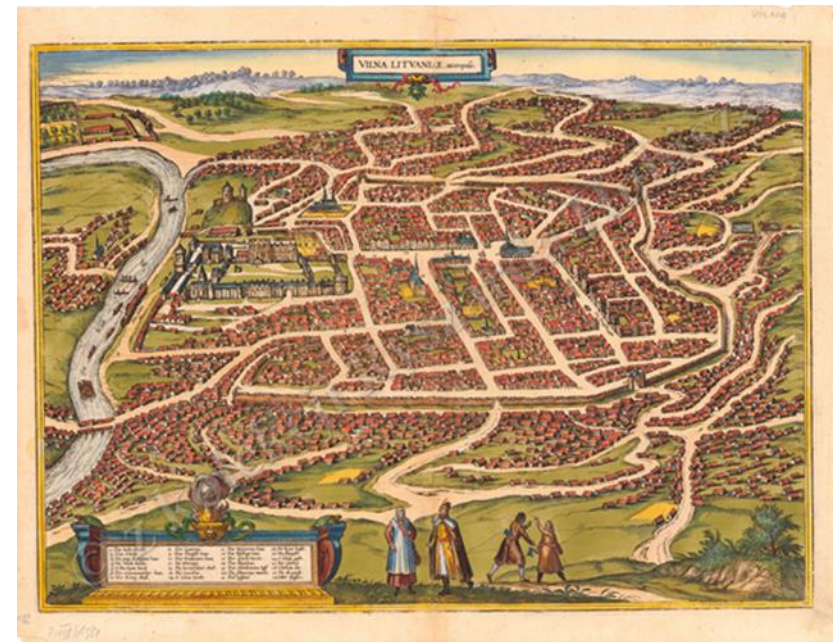
Vilniaus miesto planai. – Vilnius, [2016]. Knygos viršelis

Informacija žemėlapiuose

Leidinyje „Vilniaus miesto planai“ yra 1581 m. planas, kuriame parodytas jau susiformavęs Vilniaus senamiesčio gatvių tinklas. Pateiktas Vilniaus planas, nors ir nurodo pagrindinius orientyrus (rūmus, bažnyčias, pagrindines gatves), tačiau jam trūksta tikslumo, namai nėra individualizuojami, todėl sunku spręsti, kiek šiuo vaizdu galima remtis tyrinėjant atskirus namus. Plane galima rasti Trakų vartus.

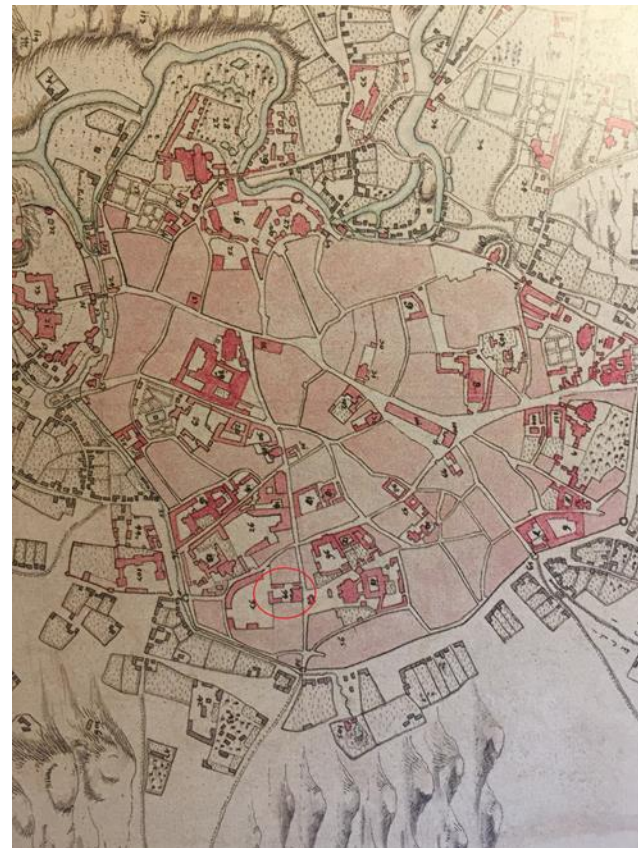
Vilnius – Lietuvos sostinė. Franzas Hogenbergas, Georgas Braunas. 1581 m. Iliustracija iš: Vilniaus miesto planai. – Vilnius, [2016], p.26-27.

Informacija žemėlapiuose

1737 m. planas rodo, kad 394 posesijoje, esančioje prieš Pranciškonų bažnyčią, pastatyti keli namai.

Fragmentas iš 1737 m. Vilniaus miesto plano. Posesija 394 – apibrėžta. Iliustracija iš: Vilniaus miesto planai. – Vilnius, [2016], p.36-37.

Informacija žemėlapiuose

1808 m. 394 posesijos užstatymas atspindi
Vilniaus kadastriniame plane.

Fragmentas iš kadastrinio 1808 m. Vilniaus plano kopijos.
Posesija 394 – apibrėžta. Iliustracija iš: Vilniaus miesto planai.
– Vilnius, [2016], p.70-71.

Informacija žemėlapiuose

394 posesija Vilniaus miesto 1837 m. plane.

Fragmentas iš 1837 m. Vilniaus miesto plano. Posesija 394 – apibrėžta. Iliustracija iš: Vilniaus miesto planai. – Vilnius, [2016], p.360-361.

Informacija žemėlapiuose

Posesija 394 Vilniaus miesto 1865 m. plane.

Fragmentas iš 1865m. Vilniaus miesto plano. Posesija 394 – apibrėžta. Iliustracija iš: Vilniaus miesto planai. – Vilnius, [2016], p.382-383.

Informacija archyvuose

Svarbiausi dokumentai, atskleidžiantys Trakų g. 10 valdos istoriją, randami archyvuose. **Lietuvos valstybės istorijos archyve saugomi** senieji aktai apie pastato nuosavybę ir kt. **Vilniaus regioniniame valstybės archyve** yra buvusio Paminklų restauravimo projektavimo instituto fondas. Pastarajame **galima rasti** įdomios informacijos apie kvartalą, kuriam priklauso Trakų g. 10 esantis pastatas ir pastato Trakų g. 10 istoriniai tyrimai.

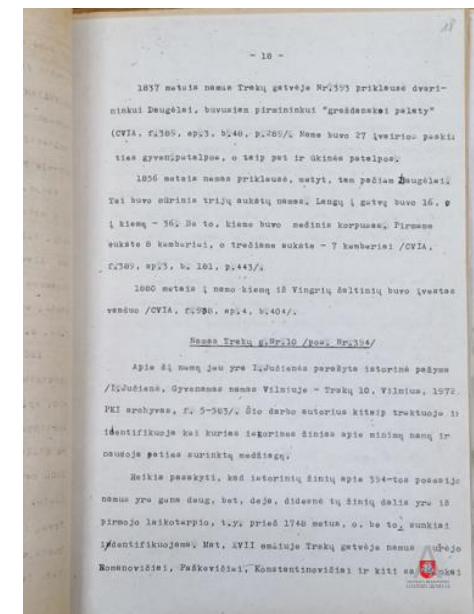
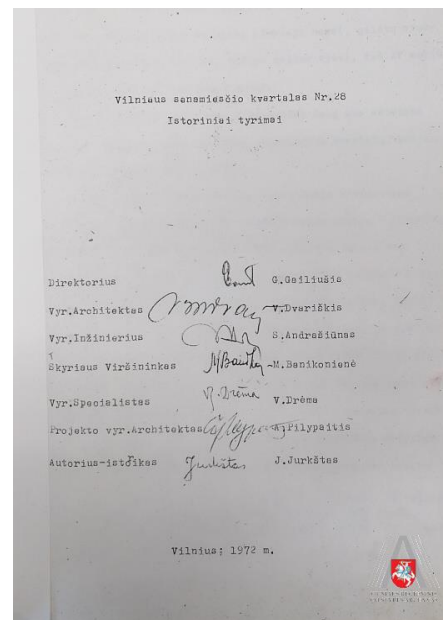
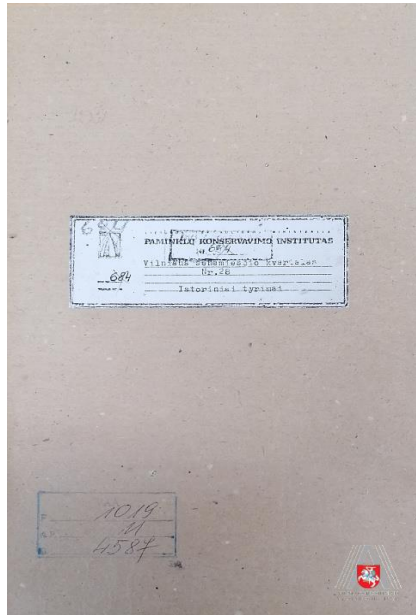
Lietuvos valstybės istorijos archyve, 2020. Nuotrauka Lino Janulevičiaus.

Informacija archyvuose

Vilniaus regioniniame valstybės archyve saugomas dokumentas „Vilniaus senamiesčio kvartalas Nr. 28: Istoriniai tyrimai (Vilnius, 1972)“ (autorius – istorikas Jonas Jurkštas). Čia istorikas išsamiai aprašo Vilniaus senamiesčio kvartalą, o paskui apibūdina visus kvartalo namus. Skyriuje „Namas Trakų g. Nr. 10“ (p. 18-24) nurodoma, kad anksčiau jau buvo parengta dar viena istorinė pažyma apie šį pastatą (Jučienė I. Gyvenamas namas Vilniuje – Trakų 10. Vilnius, 1972. PKI archyvas, f. 5-583), bet šio darbo autorius kitaip traktuoja ir identifikuoja kai kurias istorines žinias apie minimą namą ir naudoja paties surinktą medžiagą. Toliau istorikas **pateikia** rastus pirminius istorinius šaltinius apie pastatą, nurodo namo savininkų ir patalpų išdėstymo kaitą.

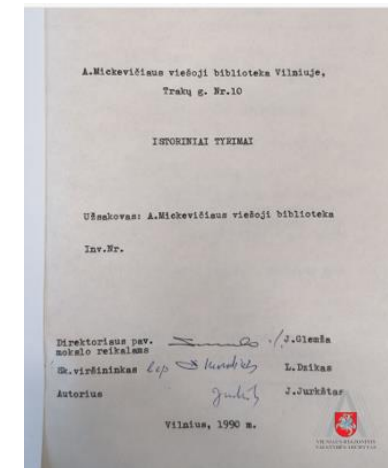
Jurkštas, Jonas. Vilniaus senamiesčio kvartalas Nr. 28. Istoriniai tyrimai, Vilnius, 1972. VRVA, f. 1019, ap. 11, b. 4587

Informacija archyvuose

Vilniaus regioniniame valstybės archyve yra ir naujesnis (1990 m.) to paties istoriko Jono Jurkšto dokumentas – istorinis tyrimas apie bibliotekos pastatą. Čia išsamiai aprašoma Trakų g. 10 valda (posesija 394) ir jos pastatai. Tyrime istorikas **pateikia** rastus pirminius istorinius šaltinius apie pastatą nuo 1609 m. iki 1926 m., nurodo namo savininkų ir patalpų išdėstymo kaitą.

Jurkštas, Jonas. Trakų g. Nr. 10. A. Mickevičiaus viešoji biblioteka. Istoriniai tyrimai, PRPI, Vilnius, 1990. VRVA, f. 1019, a. 11, b. 7210

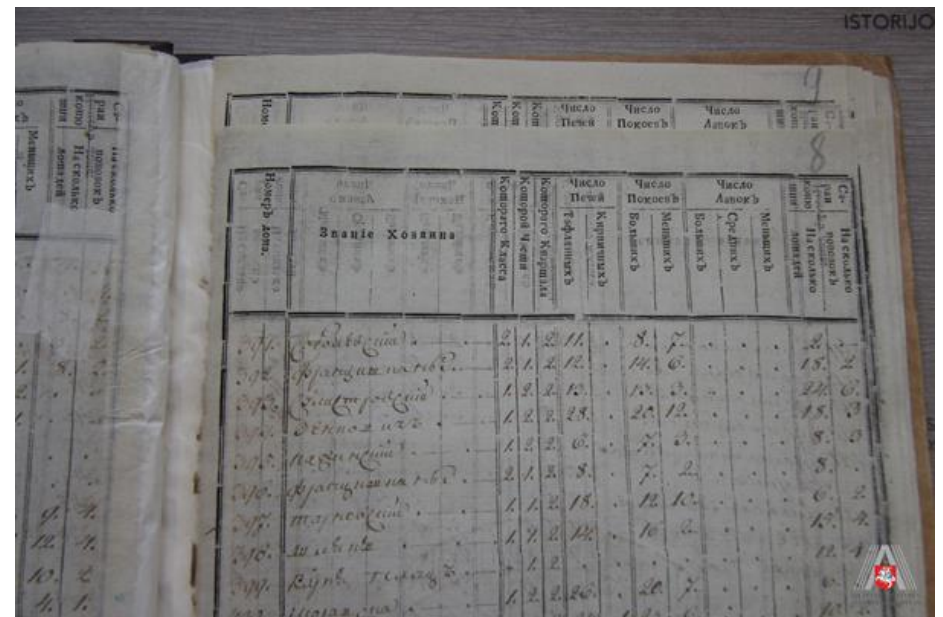

Informacija archyvuose

Lietuvos valstybės istorijos archyve yra dokumentų, susijusių su Trakų g. valdos nuosavybe, pastato perstatymais ir kt.

Pvz., XIX a. pradžios dokumentas [LVIA, f. 458, ap. 1, b. 720] byloja, jog 1808 metais Trakų g. 10 rūmai priklausė kanauninkui Ignacui Zenkovičiui. Tuo metu rūmuose buvo 20 didelių ir 12 mažų kambarių.

Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 458, ap. 1, b. 720, l. 8.

The image shows a page from a historical document, likely a tax or inventory register, written in Russian. The page is numbered '8' in the top right corner. The document is organized into a table with several columns. The columns are labeled as follows: 'Число Пешей' (Number of Peasants), 'Число Покоевъ' (Number of Cottages), 'Число Лавокъ' (Number of Stalls), 'Число Купчихъ' (Number of Merchants), 'Число Ремесленниковъ' (Number of Artisans), 'Число Купчихъ и Ремесленниковъ' (Number of Merchants and Artisans), 'Число Купчихъ и Ремесленниковъ' (Number of Merchants and Artisans), and 'Число Купчихъ и Ремесленниковъ' (Number of Merchants and Artisans). The table contains handwritten entries in cursive script, including names and numbers. A coat of arms is visible in the bottom right corner of the page.

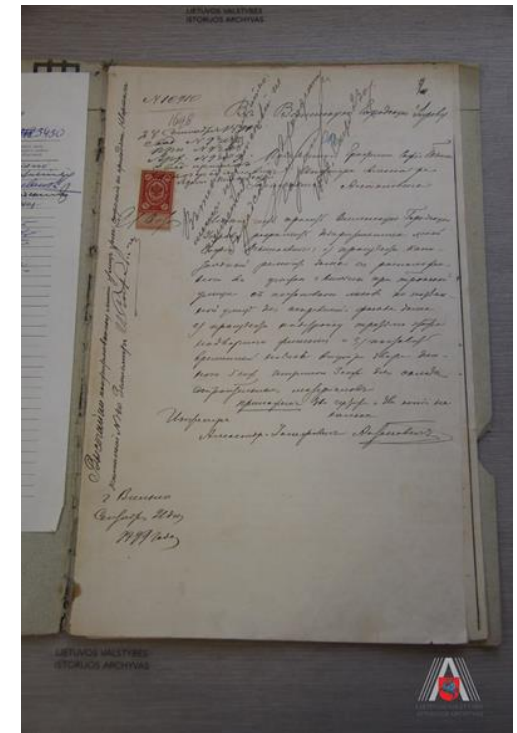
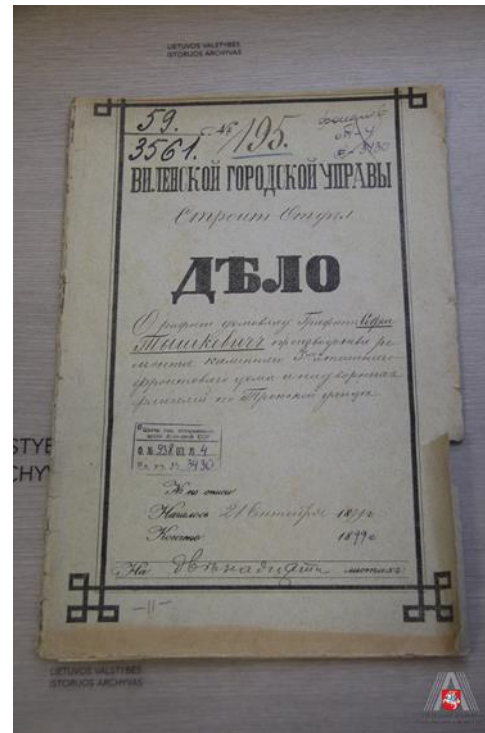
Число Пешей	Число Покоевъ	Число Лавокъ	Число Купчихъ	Число Ремесленниковъ	Число Купчихъ и Ремесленниковъ	Число Купчихъ и Ремесленниковъ	Число Купчихъ и Ремесленниковъ
2	1	2	11	8	7		
2	1	2	12	14	6		
1	3	2	15	14	3		
1	2	2	28	20	12		
1	3	2	6	7	3		
2	1	2	8	7	2		
1	1	2	18	12	10		
1	1	2	14	10	6		
1	1	2					
1	2	2	20	20	7		

Informacija archyvuose

Lietuvos valstybės istorijos archyve yra dokumentas – Vilniaus miesto valdybos byla Nr. 195 [LVIA, f. 938, ap. 4, b. 3430] – bylojantis, jog 1899 m. namų savininkei grafienei Sofijai Tiškevičienei buvo leista atlikti **Trakų gatvėje esančio** mūrinio trijų aukštų pastato nuo gatvės ir kiemo fligelių **esančio** Trakų gatvėje, remontą.

Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 938, ap. 4, b. 3430, l. 1. *reikia tarpų*

Lietuvos valstybės istorijos archyvas, f. 938, ap. 4, b. 3430, l. 2.

Informacija leidiniuose

Drėma, Vladas. Dingęs Vilnius. – Vilnius, 1991, p. – P. 230-231.

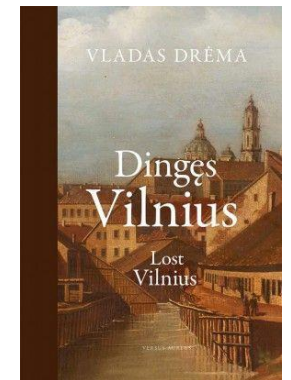
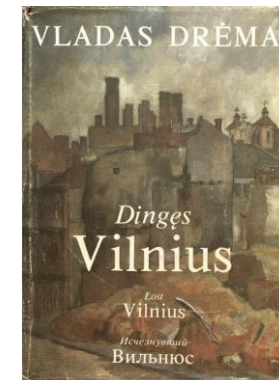
Drėma, Vladas. Dingęs Vilnius = Lost Vilnius. – 2-oji patais. laida. – Vilnius, [2013], p. – P. 260-261.

Žymaus dailės istoriko V. Drėmos knygoje, remiantis kruopščiai atrinktais šaltiniais, pateikta informacijos apie senojo Vilniaus architektūrą. Leidinio skyriuje „Senamiesčio gatvėmis“ rašoma, kad 1834 m. buvo sudaryti Vilniaus gatvių išklotinių brėžiniai. Tai nepaprastai svarbus dokumentas, saugomas Maskvos karinio istorinio archyvo fonduose. Yra ir Trakų gatvės išklotinė. Skyrelyje „Trakų gatvė“ V. Drėma pagal minėtą brėžinį aptaria šios gatvės namus. Nagrinėjamas brėžinys, vaizduojantis šiaurinę Trakų gatvės pusę, kuriame yra posesija Nr. 394. Rašoma, kad joje yra trijų aukštų 13 sąramų namas klasicistiniu fasadu – Zenkavičių [Zenkovičių] rūmai, kuriuos apie 1790 m. rekonstravo architektas Augustinas Kosakauskas. Tiesa, knygoje įsivėlusį klaidą, pateiktas neteisingas šios posesijos adresas (Trakų g. 8; turi būti: Trakų g. 10).

Šiaurinė Trakų gatvės pusė. 1834 m. išklotinė. Posesija 394 – apibrėžta. Iliustracija iš: Drėma, Vladas. Dingęs Vilnius. – Vilnius, [2013].

Drėma, Vladas. Dingęs Vilnius. – Vilnius, 1991. Knygos viršelis

Drėma, Vladas. Dingęs Vilnius. – Vilnius, [2013]. Knygos viršelis

Informacija leidiniuose

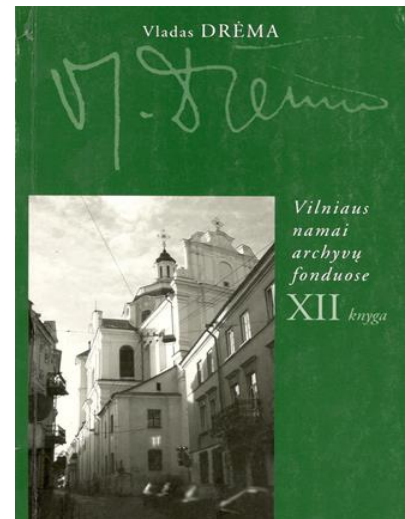
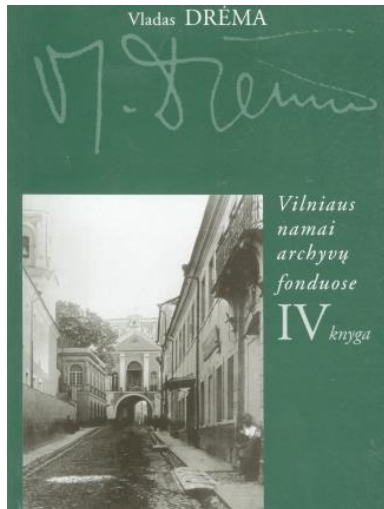
Drėma, Vladas. Vilniaus namai archyvų fonduose. – Kn. 4. – Vilnius: Savastis, 2001. – P. 165-166.

Drėma, Vladas. Vilniaus namai archyvų fonduose. – Kn. 12. – Vilnius, 2006. – P. 185-189.

Kultūros paveldo tyrinėtoje tyrėjo Vlado Drėmos knygų serija „Vilniaus namai archyvų fonduose“ – tai sutelkti išrašai apie Lietuvos ir Rusijos archyvinių saugyklų fonduose sukauptus šaltinius bei XIX a. periodinių leidinių publikacijas apie Vilniaus senamiesčio posesijas ir pastatus.

Ketvirtojoje knygoje autorius pateikia šaltinių sąrašą apie posesiją Nr. 394, remdamasis Vilniaus amatininkų knyga (1795), rasta Valstybės centriniam istorijos archyve (VCIA).

Dvyliktoje knygoje V. Drėma, remdamasis 1830 m. Vilniaus Universiteto policijos tarnautojų dienynu, pateikia tų metų daugelio miesto gatvių namų savininkų sąrašą. Minimi ir Trakų gatvėje įsikūrusių namų savininkai.

Drėma, Vladas. Vilniaus namai archyvų fonduose. – Kn. 4. – Vilnius, 2001.

Knygos viršelis

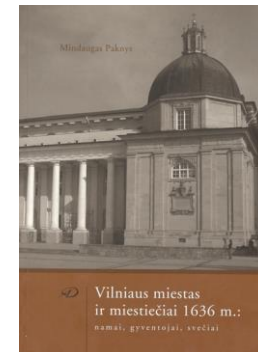
Drėma, Vladas. Vilniaus namai archyvų fonduose. – Kn. 12. – Vilnius, 2006.

Knygos viršelis

Informacija leidiniuose

Paknys, Mindaugas. Vilniaus miestas ir miestiečiai 1636 m.: namai, gyventojai, svečiai. – Vilnius, 2006. – 320 [16] p.: iliustr.

Knygos pagrindą sudaro unikalus 1636 m. Vilniaus miesto gyventojų ir jų namų surašymas, ruošiantis rengiantis Vilniaus miestiečių namuose apgyvendinti valdovo Vladislovo Vazos dvariškius. Iš viso aprašyta daugiau negu 700 dabartinio senamiesčio posesijų (namų būklė, gyvenamųjų patalpų skaičius ir kt.). M. Paknio knygoje yra daug informacijos apie XVII a. I pusės Vilniaus namus, namų savininkus, svečius bei jų apgyvendinimo prievolę. Atskiro skyriaus, skirto Trakų gatvei ar posesijai Nr. 394, knygoje nėra, tačiau Trakų gatvė minima daugelyje knygos vietų. Čia galima sužinoti apie Trakų gatvės užstatymą, identifikuoti kai kurių namų savininkus. Taip pat leidinyje yra informacijos ir apie posesijos Nr. 394 savininkus XVII a. I pusėje. Knyga prieinama ir internete: <https://etalpykla.lituanistikadb.lt/object/LT-LDB-0001:B.03~2006~1367154718029/B.03~2006~1367154718029.pdf>.

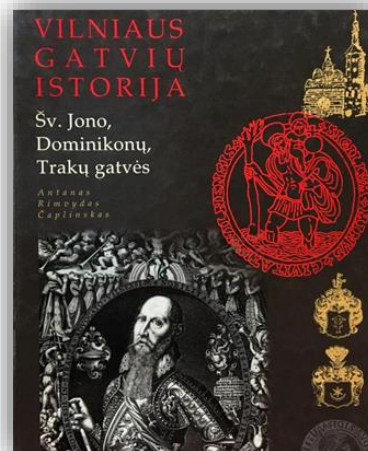
Paknys, Mindaugas. Vilniaus miestas ir miestiečiai 1636 m.: namai, gyventojai, svečiai. – Vilnius, 2006. Knygos viršelis

Informacija leidiniuose

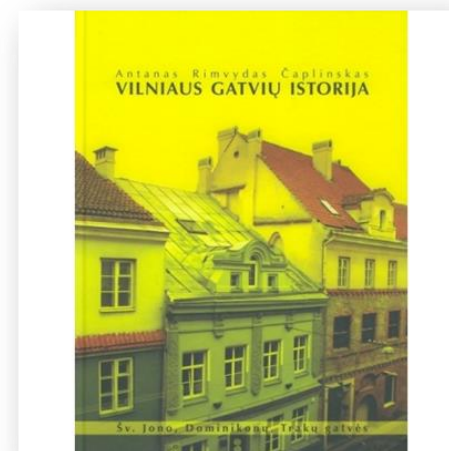
Čaplinskas, Antanas Rimvydas. Šv. Jono, Dominikonų, Trakų gatvės. – Vilnius, 1998. – P. 215-218.

Čaplinskas, Antanas Rimvydas. Šv. Jono, Dominikonų, Trakų gatvės . – 2-asis patais. ir papild. leid. – Vilnius, [2008]. – P. 250-253.

Ši knyga – tai autoriaus archyvinių tyrimų rezultatas. Leidinio skyriuje „Trakų gatvė“ tyrėjas pateikia Trakų g. 10 valdos istoriją nuo XVII a. iki 1951 m., kada pastate įsikūrė Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka. Minima savininkų ir pastato erdvių kaita bėgant metams. Informacija 2-ajame leidime skiriasi nuo pateiktos ankstesniame. Pažymėtina, jog 2-ojo leidimo knygoje p. 251-~~251~~ yra įdėtas klaidinantis brėžinys, jame nėra vaizduojamas namas, esantis Trakų g. 10. Palyginus šį brėžinį ir archyvinius šaltinius [LVIA, f.938, ap.4, b.4745, l.4] galima identifikuoti, jog tai yra namo Trakų g. 14, kuriame buvo įsikūrusi I. B. Segalio bendrovė, brėžinys.

Čaplinskas, Antanas Rimvydas. Šv. Jono, Dominikonų, Trakų gatvės. – Vilnius, 1998. Knygos viršelis

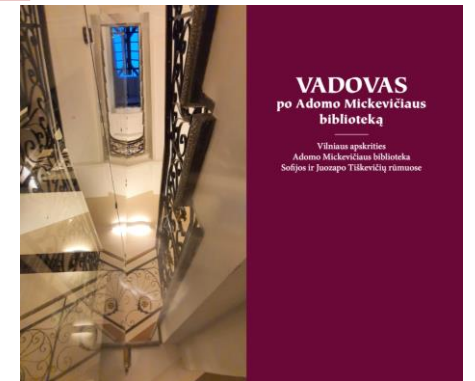

Čaplinskas, Antanas Rimvydas. Šv. Jono, Dominikonų, Trakų gatvės . – 2-asis patais. ir papild. leid.. – Vilnius, [2008]. Knygos viršelis

Informacija leidiniuose

Kazakevičiūtė-Bankauskienė, Asta. Vadovas po Adomo Mickevičiaus biblioteką: Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus biblioteka Sofijos ir Juozapo Tiškevičių rūmuose. – Vilnius, 2020.

Šis vadovas skirtas besidomintiems Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus biblioteka ir jos pastatu. Pirmoje leidinio dalyje aprašoma Trakų g. 10 pastato istorija bei pristatomos įvairios bibliotekos erdvės – rūšiai, skaityklos ir kt. Erdvės aprašomas pristatant ne tik jose teikiamas bibliotekos paslaugas, bet ir pateikiant informacij^{os} apie tų erdvių architektūrinius bruožus – išplanavimą, dekorą ir panašiai. Antroje leidinio dalyje pateikiama Trakų gatvės istorija, žini^ų apie Tiškevičių sąsajas su pastatu bei aptariama pačios bibliotekos istorija ir veikla XXI amžiuje. Leidinys prieinamas ir virtualiai: <https://www.yumpu.com/lt/document/read/64828336/vadovas-po-adomo-mickeviciaus-biblioteka>.

Kazakevičiūtė-Bankauskienė, Asta. Vadovas po Adomo Mickevičiaus biblioteką. – Vilnius, 2020. Knygos viršelis

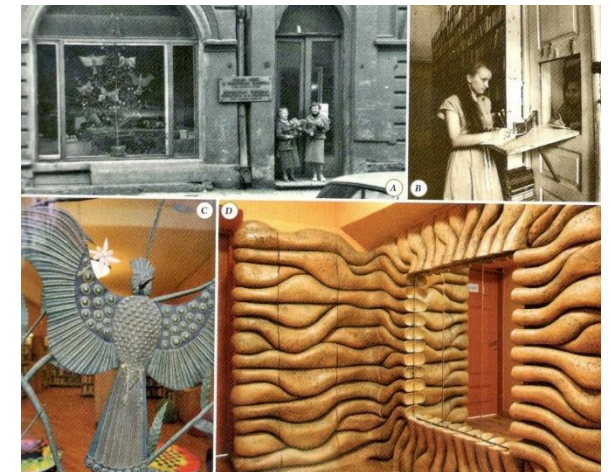
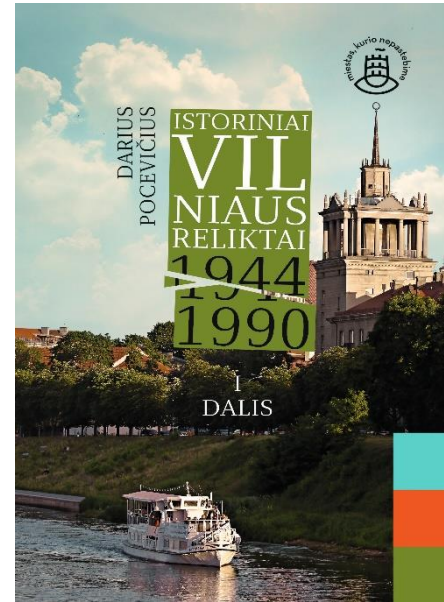
Informacija leidiniuose

Pocevičius, Darius. Istoriniai Vilniaus reliktai, 1944–1990. – D. 1. – [Vilnius], 2018. – 999 p.: iliustr., faks. – Bibliogr. išnašose.

Autorius, rašydamas apie įvairius istorinius reliktus, rašo ir apie sovietiniu laikotarpiu įsteigtas Vilniaus bibliotekas. Poskyryje „Mickevičiaus“ [p. 852–854] **apžvelgiama** trumpa bibliotekos raida, paminimi bibliotekoje sukaupti meno dirbiniai, pateikiama sovietinio periodo nuotraukų.

Pocevičius, Darius. Istoriniai Vilniaus reliktai, 1944–1990. – D. 1. – [Vilnius], 2018. Knygos viršelis

Keli bibliotekos vaizdai. Iliustracija iš: Pocevičius, Darius. Istoriniai Vilniaus reliktai. – Vilnius, 2018. – D. I, 1944-1990, p. 853.

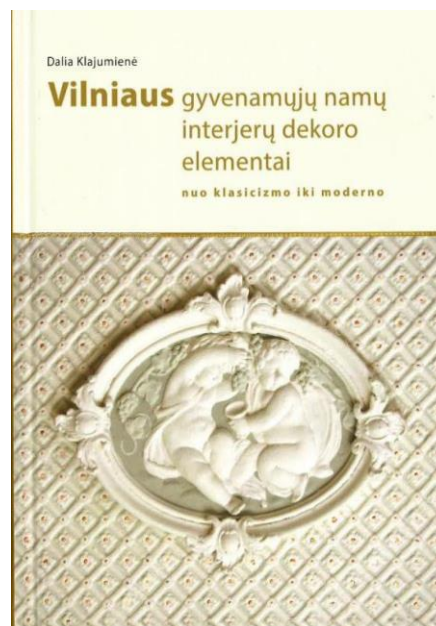
Informacija leidiniuose

Klajumienė, Dalia. Vilniaus gyvenamųjų namų interjerų dekoravimo elementai: nuo klasicizmo iki modernio. – Vilnius, 2015. – 738, [1] p.: iliustr., faks.

Lietuvos interjerų tyrinėtoja **Dalia** Klajumienė daugelyje knygos vietų nurodo svarbiausias ir meniniu požiūriu vertingiausias rūmų Vilniuje, Trakų g. 10, patalpas. Atskirai aptariamos tapytos lubos, nagrinėjama sienų tapyba, istoriniame kontekste **aptariama** tapetų mada, krosnių koklių meniniai ypatumai, **nurodoma** mozaikinių betono grindų, figūrinių plytelių, parketo, linoleumo praktinė ir meninė vertė.

Klajumienė, Dalia. Vilniaus gyvenamųjų namų interjerų dekoravimo elementai nuo klasicizmo iki modernio. – Vilnius, 2015. Knygos viršelis

Tapytų bibliotekos lubų fragmentas. Iliustracija iš: Klajumienė, Dalia. Vilniaus gyvenamųjų namų interjerų dekoravimo elementai nuo klasicizmo iki modernio. – Vilnius, 2015, p. 145.

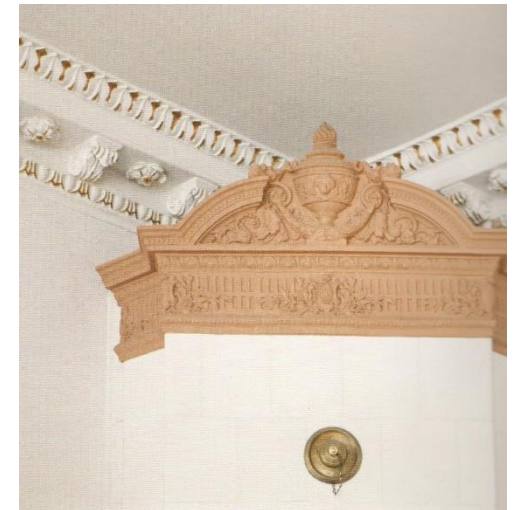
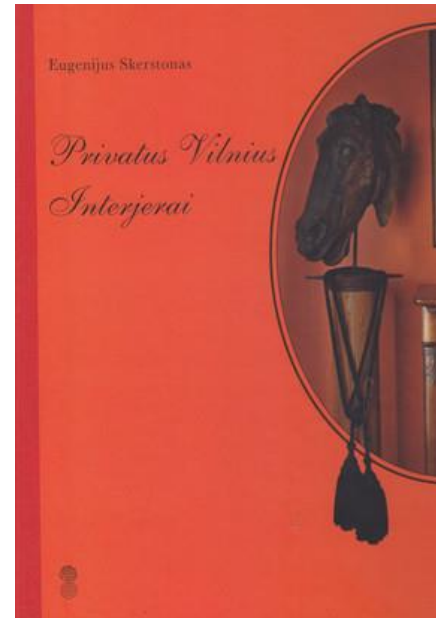
Informacija leidiniuose

Skerstonas, Eugenijus. *Privatus Vilnius. Interjerai: [gyvensenos meno apybraiža: fotoalbumas].* – Vilnius, [2012]. – 399 p.: ilustr., faks.

Profesoriaus daktaro Eugenijaus Skerstono, mados ir interjero žinovo, knygoje analizuojama XIX a. rūmų puošyba. Jo knygoje (p. 154-157) publikuojamos nuotraukos ir iš Tiškevičių rūmų Vilniuje, Trakų g. 10. Parodomi sienų, lubų, krosnių puošybos elementai.

Skerstonas, Eugenijus. *Privatus Vilnius. Interjerai.* – Vilnius, [2012]. Knygos viršelis

Bibliotekos interjero puošybos fragmentas. Iliustracija iš: Skerstonas, Eugenijus. *Privatus Vilnius. Interjerai.* – Vilnius, [2012], p. 154.

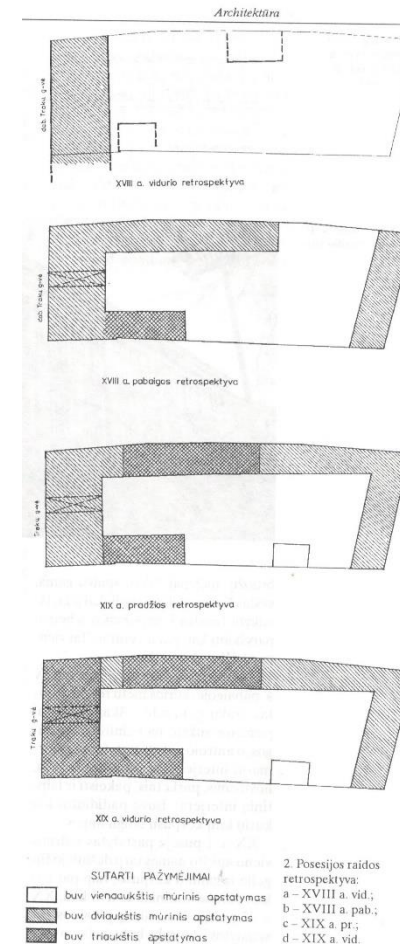
Straipsniai serialiniuose leidiniuose

Vilniaus Trakų g. 10 valda ir pastatai aprašyti įvairių specialistų straipsniuose.

Bilytė, Ilona. Pastatų Trakų g. 10 architektūrinio vaizdo retrospektyva. – Iliustr. – Santr. angl. // Kultūros paminklai. – [Nr.] 5 (1998), p. 96-99.

Architektė Ilona Bilytė apžvelgia bibliotekos pastatų raidą nuo XVI a. iki šių dienų.

Posesijos raidos retrospektyva. Iliustracija iš: Kultūros paminklai. – [Nr.] 5 (1998), p. 97.

Straipsniai serialiniuose leidiniuose

Vilniaus Trakų g. 10 pastatai aprašyti menotyros specialistų straipsniuose.

Valkiūnienė, Indrė. XIX a. Tiškevičių rūmų Vilniuje (Trakų g. 10) interjero sienų tapyba. Grunto ir tapybos sluoksnių atpažinimas ir tapybos eksponavimas / Indrė Valkiūnienė. – Iliustr., plan.. – Santr. angl.. – Bibliogr.: 3 pavad. ir išnašose // Acta Academiae Artium Vilnensis. – [T.] 82, p. 75-86.

Klajumienė, Dalia. Tiškevičių rūmų Vilniuje, Trakų g. 10, krosnių restauravimas ir gamintojų identifikavimas / Dalia Klajumienė, Aelita Bielinytė. – Iliustr., lent. – Santr. angl. – Bibliogr.: 36 pavad. ir išnašose // Acta Academiae Artium Vilnensis. – [T.] 92/93, p. 140-178.

Bibliotekos sienų tapybos fragmentas. Iliustracija iš: Acta academiae Artium Vilnensis. – [T.] 82, p. 79.

Viena iš restauruotų bibliotekos krosnių. Iliustracija iš: Acta Academiae Artium Vilnensis. – [T.] 92/93, p. 145.

Straipsniai serialiniuose leidiniuose

Vilniaus Trakų g. 10 ne kartą buvo vykdyti archeologiniai tyrimai. Jie patvirtino seną valdos ir pastato praeitį. Tyrimų rezultatai paskelbti straipsniuose, kuriuos galima rasti ir internete.

Girlevičius, Linas. Tyrinėjimai Trakų g. 10. – Santr. angl. // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje. – 2007, p. 408.

Poška, Tauras. Trakų gatvė 10: senamiesčiai: Vilnius. – Iliustr. – Santr. angl. // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje. – 2017, p. 424-425.

Žukovskis, Robertas. Tyrimai Paupio gatvėje 16 / Aukštaičių gatvėje 1; L. Stuokos-Gucevičiaus gatvė 3; Trakų gatvė 10: [Vilnius]. – Iliustr. – Santr. angl. // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje. – 2011, p. 533-541.

Žukovskis, Robertas. Tyrimai Trakų gatvėje 10: Vilnius. – Iliustr. – Santr. angl. // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje. – 2010, p. 435-439.

Žukovskis, Robertas. Tyrinėjimai Trakų gatvėje 10 2008-2009 m.: Vilnius. – Iliustr. – Santr. angl. // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje. – 2009, p. 421-429.

2017 m. vykdytų kasinėjimų metu bibliotekos kieme buvo atidengtas akmens mūro ledainės pamatas. Iliustracija iš: Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje. – 2017, p. 424.

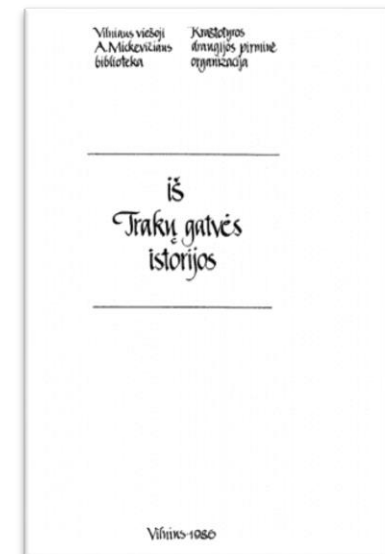
Informacija kraštotyryninkų darbuose

Iš Trakų gatvės istorijos / Vilniaus A. Mickevičiaus viešoji biblioteka. Kraštotyros draugijos pirminė organizacija; teksto aut.: Nijolė Sisaitė, Zita Tiukšienė. – Vilnius, 1986. – 152 p. – Mašinraštis.

Šis kraštotyras darbas – gana išsami Trakų gatvės istorijos studija. Joje pateikiamos bendros žinios apie gatvę – istorija, namų numeracijos ypatumai, atskirų gatvės pastatų istorijos ir architektūros apžvalga. Šiame darbe aptariami ir gatvės gyventojai, paminklai, skulptūros, gatvės paminėjimai literatūroje. Skyriuje „Atskirų pastatų istorijos ir architektūros apžvalga“ (p. 48-55) yra informacijos apie Trakų g. 10 (Posesija Nr. 394), pateikiama žinių apie pastato savininkų ir patalpų kaitą nuo XVII a. iki 1980 m. Remiamasi Paminklų konservavimo instituto, Kultūros ministerijos archyvais ir kitais šaltiniais. Yra prieiga ir per internetą:

<http://www.vilnijosvartai.lt/wp-content/uploads/2016/03/1%C5%A1-Trak%C5%B3-gatv%C4%97s-istorijos.pdf>

Iš Trakų gatvės istorijos / Vilniaus A. Mickevičiaus viešoji biblioteka. Kraštotyros draugijos pirminė organizacija; teksto aut.: Nijolė Sisaitė, Zita Tiukšienė. – Vilnius, 1986. – 152 p. – Mašinraštis. Darbo viršelis

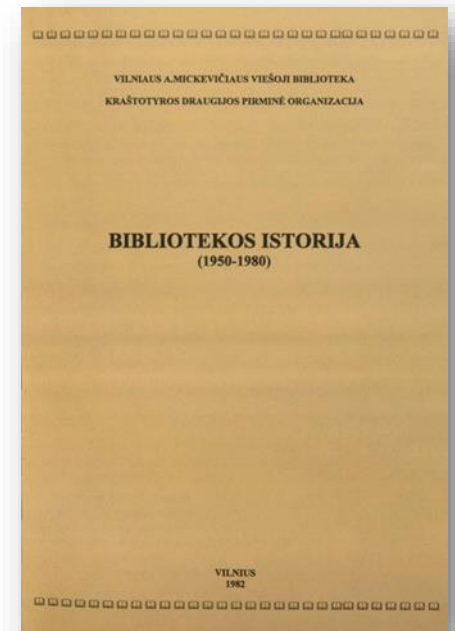

Informacija kraštotyryninkų darbuose

Bibliotekos istorija (1950–1980) / Vilniaus A. Mickevičiaus viešoji biblioteka. Kraštotyros draugijos pirminė organizacija; teksto aut. Nijolė Sisaitė. – Vilnius, 1982. – 157 p.: iliustr. – Mašinraštis.

Šiame kraštotyros darbe yra skyrius „Apie bibliotekos pastatą“ (p. 132-136) kuriame galima rasti ir trumpą pastato istoriją nuo XVII a. antrosios pusės iki XIX a. pradžios. Taip pat yra informacijos ir apie bibliotekos patalpų išplėtimą ir pertvarkymus nuo 1951 m., kada Trakų g. 10 patalpose įsikūrė biblioteka. Prieiga per internetą: <http://www.vilnijosvartai.lt/wp-content/uploads/2016/03/Bibliotekos-istorija-1950-1980.pdf>

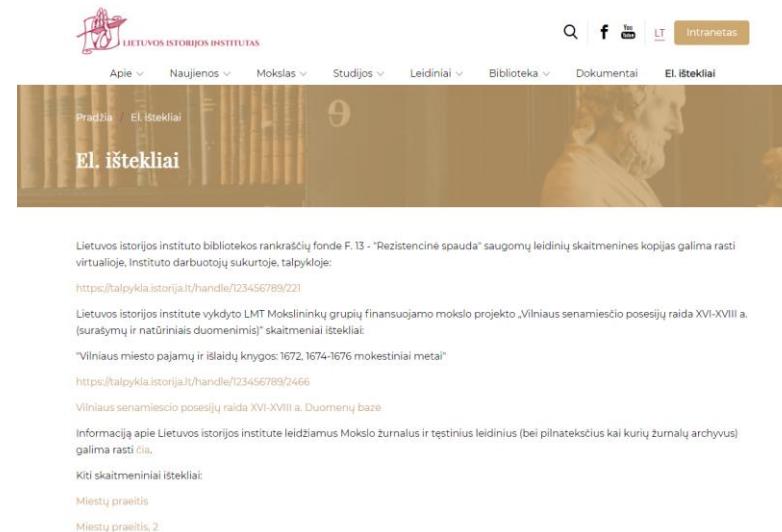
Bibliotekos istorija (1950–1980) / Vilniaus A. Mickevičiaus viešoji biblioteka. Kraštotyros draugijos pirminė organizacija; teksto aut. Nijolė Sisaitė. – Vilnius, 1982. – 157 p.: iliustr. – Mašinraštis. Darbo viršelis

Informacija kituose šaltiniuose

Lietuvos istorijos instituto elektroniniuose ištekliuose (<https://www.istorija.lt/el.-istekliai/238>) galima rasti institute vykdyto LMT Mokslininkų grupių finansuojamo mokslo projekto „Vilniaus senamiesčio posesijų raida XVI – XVIII a. (surašymų ir natūriniais duomenimis)“ skaitmenį išteklių – duomenų bazę: [Vilniaus senamiesčio posesijų raida XVI-XVIII a. Duomenų bazė](#)

Duomenų bazė skirta sutvarkyti šaltinių teikiamą informaciją remiantis keliais pagrindiniais kriterijais: jų vieta Vilniaus erdvėje ir laike (datavimas), bibliografinės nuorodos ir tematinė priklausomybė. Surinktoje duomenų bazėje atsispindi šaltinių teikiama informacija apie posesijos vietą pagal 1808 m. Vilniaus posesijų planą ir jų juridinę priklausomybę, asmenys ir jų visuomeninis statusas bei profesijos, statiniai ir jų paskirtis, tipai bei iš ko pastatyti, kokios įrengtos dirbtuvės ar prekių sandėliai ir kas juose saugoma ir kiti šaltinių teikiami duomenys.

Parodą rengė Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios
bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo centro bibliografai

Zita Tiukšienė, Gerta Stanionytė, Linas Janulevičius

2020

